

Alternativa metoder

Den pågående utvecklingen av nya metoder och medel mot påväxt på båtskrov är önskvärd eftersom traditionella båtbottnfärger är giftiga för den känsliga miljö som exponeras. Alternativ till dagens kemiskt verkande färger kan vara fysikaliskt verkande färger eller mekaniska metoder. Vid valet av metod är det viktigt att du som båtägare tänker på hur miljöpåverkan kan minimeras. Exempelvis innehåller även fysikaliskt verkande båtbottnfärger i vissa fall skadliga ämnen som läcker ut i miljön. Det är därför viktigt att titta på märkningen av färgprodukterna, som ska ge information om hälso- och miljöfarlighet. Mekaniska metoder kan i många fall fungera utmärkt! Några exempel är:

- Högtrycksspolning på land över spolplatta med rening.
- Borsttvätt i vattnet (automatisk eller för hand). Tänk på att om du målat med ytmjuk och/eller kemiskt verkande färg bör du avstå från borsttvätt som saknar uppsamling av slam under båten.
- Andra metoder som båtlyft, flytande skrovdug, pontoner m.fl.

Läs mer på Kemikalieinspektionens webbplats:
www.kemikalieinspektionen.se/batbotten

Kemikalieinspektionen har ett register med alla godkända bekämpningsmedel, <http://apps.kemi.se/bkmregoff/>.

Kemikalieinspektionen, tel: 08-519 411 00,
e-post: kemi@kemi.se, www.kemikalieinspektionen.se
Fler exemplar kan beställas från CM-gruppen
e-post: kemi@cm.se, tel: 08-50 59 33 35
Beställningsnummer: 511029
Januari 2012

KEMI
Kemikalieinspektionen

**Några tips och råd
Om du måste måla båtbottnen**

Påväxt på båtar kan vara ett problem då den ökar båtens motstånd i vattnet. Båten kan bli svårare att manövrera och bränsleförbrukning och avgasutsläpp ökar. Samtidigt är det viktigt att begränsa användningen av påväxthindrande båtbottnfärger eftersom de medför en direkt tillförsel av giftiga ämnen till kustnära ytvatten där det finns känsliga vattenlevande organismer.

Vissa färger måste vara godkända

Båtbottnfärger som på kemisk eller biologisk väg förhindrar att havstulpaner, musslor och alger sätter sig fast på båtskrovet räknas som bekämpningsmedel. Färgerna måste därför granskas och godkännas av Kemikalieinspektionen innan de får säljas eller användas. Syftet är att skydda människor och miljö, eftersom bekämpningsmedel kan påverka andra djur och växter än dem som man vill bekämpa. De båtbottnfärger som förhindrar påväxt enbart på fysikalisk väg, till exempel genom en ytstruktur där påväxten inte får fäste, behöver däremot inte vara godkända för att få säljas.

Tänk på hälsa och miljö

- Använd i första hand mekaniska metoder mot påväxten. Fysikaliskt verkande färger kan fungera bra i vissa områden. Använd inte bekämpningsmedel i onödan.
- Om du väljer bekämpningsmedel – använd godkända medel med rätt användningsområde. Ett godkänt bekämpningsmedel har en etikett på förpackningen med ett registreringsnummer och viktig information om hur medlet ska användas.
- Följ instruktionerna som finns för produkten och använd medlet på rätt sätt.

Regler

Produkter märkta med behörighetsklass 3 får användas av alla och ingen särskild yrkesutbildning krävs. Produkter märkta med behörighetsklass 1 eller 2 får bara användas yrkesmässigt. Man skiljer även på färger avsedda för fartyg och färger för fritidsbåtar.

Östersjön måste skyddas

Kemikalieinspektionen tar vid bedömningen av båtbottnfärger särskild hänsyn till användning i Östersjön eftersom detta hav räknas som en särskilt känslig miljö.

Risken för påväxt kan variera lokalt och framför allt varierar den med salthalten i vattnet, vilket leder till att påväxten är kraftigare och att det finns fler påväxtarter på västkusten än på östkusten. Därför finns det olika regler för användning av båtbottnfärger på östkusten och västkusten.

De färger som är godkända av Kemikalieinspektionen har ett registreringsnummer och uppgift om vilken behörighetsklass färgen tillhör. Färger i klass 3 får användas av alla.

För båtar som används i Bottniska viken och i insjöar finns det inga godkända båtbottnfärger. Där får man bara använda sådana färger som inte kräver godkännande.

Var försiktig när du målar

Båtbottnfärger kan innehålla hälsofarliga ämnen. Kemiskt verkande färger innehåller ett eller flera aktiva ämnen (t.ex. koppar). Dessutom kan andra metaller, organiska lösningsmedel och allergiframkallande ämnen finnas i produkterna, och det gäller även fysikaliskt verkande färger. Var därför försiktig när du målar eller tar bort färg!

Täckande klädsel, handskar och ett enkelt munskydd kan skydda mot exponering och inandning av färg och slipdamm. Slipdamm och färgrester bör samlas upp och ska behandlas som farligt avfall och lämnas till närmaste miljöstation tillsammans med förpackningen.